

Kinderen in het Nederlands-Duitse grensgebied

Kinderen op onze scholen groeien op in een grensregio, maar zijn zich daar vaak niet van bewust. Juist voor de kinderen in onze regio is het belangrijk dat zij later als volwassenen actief kunnen deelnemen in een Nederlands-Duits gebied vol kansen en verbindingen.

Met EDR Buurtalen werken we aan een regio-inclusieve mindset onder inwoners van de regio. Daarom vinden we het belangrijk om kinderen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met hun omgeving. Daar horen natuurlijk ook de cultuur en taal van onze Duitse buren bij.

We vinden het belangrijk dat kinderen op latere leeftijd in de regio blijven wonen, werken en ondernemen of na een studie of opleiding elders weer terugkeren naar deze prachtige omgeving. Onze regio is het absoluut waard om daarin te investeren en die basis begint al in het primair onderwijs.

Een thuisgevoel in de regio en verbinding willen we creëren, zodat leerlingen trots kunnen zijn op het gebied waar ze vandaan komen.

Maar hoe verhoudt EDR Buurtalen zich eigenlijk tot de SLO-kerndoelen in het primair onderwijs?

SLO kerndoelen PO

Juist jonge leerlingen houden van nieuwe dingen ontdekken. Vreemde talen en culturen vormen een nieuwe uitdaging die tot nieuwsgierigheid aanzet. Buurland Duitsland is slechts op een steenworpafstand van onze regio, maar kan toch zo ver weg voelen. Missie van het project “Buurtalen” is daarom om de Duitse taal en cultuur dichterbij de leerling te brengen. Dit doen we vanuit zes kerndoelen die het SLO heeft opgesteld. Op deze manier helpen we scholen de doelstellingen te behalen die aansluiten op burgerschap.

Oriëntatie op jezelf en de wereld: mens en samenleving

De kerndoelen die met burgerschap te maken hebben zijn onder te verdelen in twee verschillende categorieën. De eerste is “mens en samenleving”. Er zijn twee kerndoelen die aansluiten op het project “Buurtalen”.

Kerndoel 36: “Leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en hun rol als burger”.

In ons onderwijs vertellen we leerlingen over ons buurland Duitsland. We stippen de verschillen en overeenkomsten tussen de beide landen aan en maken ze ervan bewust dat ze in een kansrijke, interculturele regio opgroeien. Daarnaast leggen we uit wat de EDR precies voor organisatie is en waar we ons voor inzetten, namelijk grensoverstijgende samenwerking.

Kerdoel 37: “Leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.”

De Duitse en Nederlandse cultuur verschillen van elkaar. Dat betekent dat waarden en normen ook anders zijn. Een voorbeeld hiervan is het “siezen” in Duitsland: hier wordt men in het algemeen vaker met “u” aangesproken. Dit in tegenstelling tot Nederland, waar “jij” gangbaarder is. Door leerlingen cultuurverschillen als deze mee te geven, ontwikkelen ze respect voor andermans waarden en normen.

Oriëntatie op jezelf en de wereld: ruimte

Ook de categorie “ruimte” mag niet ontbreken als we het over burgerschap hebben. Er zijn twee kerndoelen die aansluiten bij het project “Buurtalen”.

Kerdoel 47: “Leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.”

Leerlingen bewust maken van (de nabijheid van) ons buurland Duitsland is wat we willen bereiken met ons onderwijs. Daarom organiseren we schoolreizen, uitwisselingen en geven we lessen waarin de Duitse cultuur expliciet naar voren komt. Zo leren leerlingen in brede zin hoe het leven er in het buitenland aan toe gaat en wat belangrijke kenmerken van Duitsland zijn.

Kerdoel 50: “Leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.”

In ons onderwijs nemen wij leerlingen mee in het gebied van de EDR. Die bestaat uit de Nederlandse provincies Friesland, Groningen en Drenthe en een aantal *Landkreise* in Duitsland. Aan de hand van onze eigen EDR-kaart maken leerlingen kennis met het gebied en leren ze over de plaatsen die zich in de regio bevinden.

Kunstzinnige oriëntatie

In onze lessen maken leerlingen spelenderwijs kennis met de Duitse taal en cultuur. Hierbij sluiten we aan op de SLO-kerndoelen die passen bij de categorie “kunstzinnige oriëntatie”.

Kerdoel 54: “Leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.”

Bij het leren van een taal zijn muziek, spel en beweging nuttige hulpmiddelen voor het leren en worden zinnen en woorden beter onthouden. Daarnaast zetten wij de hulpmiddelen in om leerlingen te enthousiasmeren voor het leren van Duits. Met behulp van bijvoorbeeld een spel met een grote dobbelsteen en dansen op liedjes als *99 Luftballons* en het *Fliegerlied* houden we het leren van Duits laagdrempelig.

